

# Preventieve zorg aan statushouders door GGD'en 2016 - 2018

Met de grote toestroom van statushouders naar de gemeenten hebben veel GGD'en extra inspanningen verricht voor de (preventieve) zorg aan statushouders. De lokale context, behoeften en mogelijkheden bepalen waar gemeenten en GGD'en op inzetten. GGD GHOR Nederland heeft in maart 2018 geïnventariseerd wat de inzet was van GGD'en in 2016 en 2017 rondom de (preventieve) zorg aan statushouders en hoe dit vanaf 2018 opgepakt wordt. Deze factsheet toont de resultaten op hoofdlijnen. Van de 25 GGD'en hebben 24 GGD'en de vragenlijst ingevuld. De percentages die genoemd worden gelden voor de deelgenomen GGD'en.

## Draagvlak (preventieve) zorg statushouders in 2016-2017

74 % van de GGD'en waren het zeer eens of eens dat er in 2017 draagvlak bij de gemeenten was om gerichte preventieve zorgtaken voor statushouders door de GGD uit te voeren. Dit is ook terug te zien in de extra financiële middelen die door gemeenten beschikbaar zijn gesteld bij 83 % van de GGD'en in 2017. 71 % van de GGD'en geeft aan dat binnen het Management Team (MT) er draagvlak is voor het uitvoeren van extra preventieve zorgtaken aan statushouders. 96 % Van de GGD'en hebben gebruik gemaakt van de kennis en kunde van de regiocoördinatoren gezondheid statushouders. Er was in 2017 meer samenwerking (54 %) dan voorheen tussen interne afdelingen van de GGD om de zorg

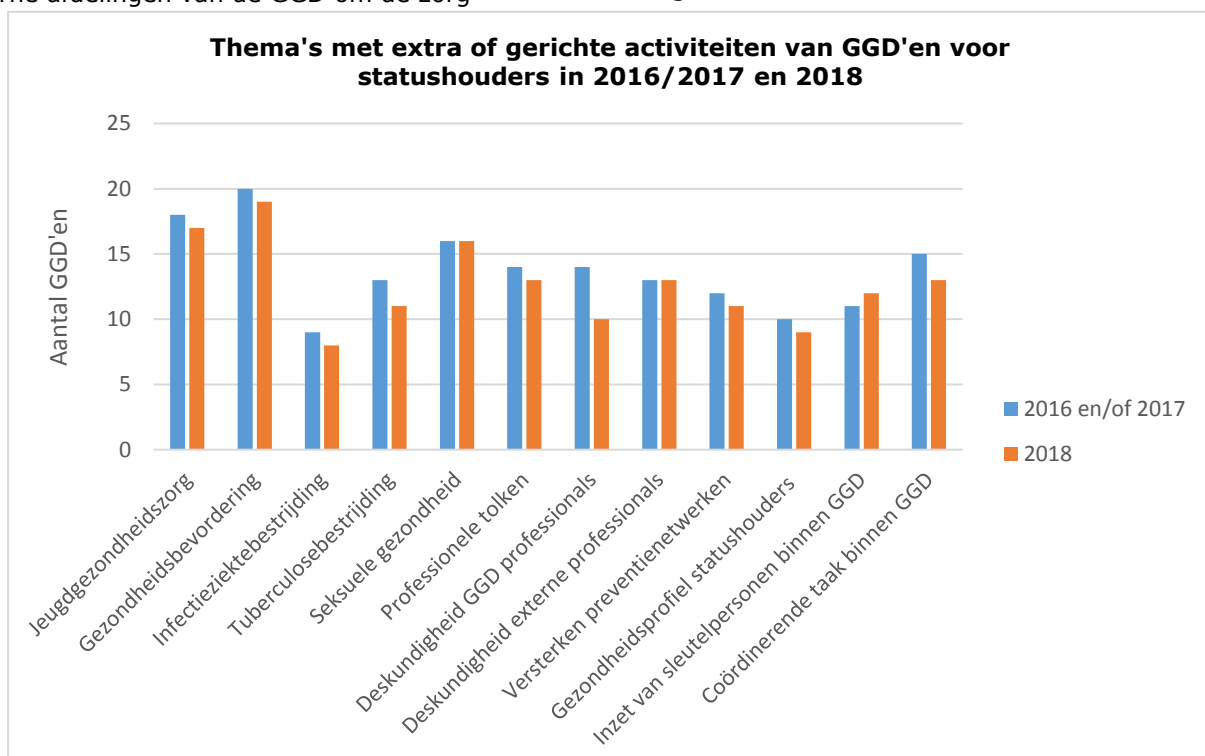
rond statushouders uit te voeren. Tevens is de samenwerking met lokale partners in 2017 versterkt (83%).

## Extra activiteiten door GGD'en 2016 en/of 2017

21 van de 24 GGD'en geeft aan in 2016/2017 'extra' of 'gerichte' activiteiten (meer dan regulier of specifieker) uitgevoerd voor de (preventieve) zorg aan statushouders. Deze taken werden voornamelijk gericht op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), Gezondheidsbevordering en Seksuele reproductieve gezondheid. Het grootste deel werd betaald door middelen die gemeenten beschikbaar stelden via het Uitwerkingsakkoord verhoogde asielinstream.

## Extra activiteiten door GGD'en in 2018

Net als in 2016 en/of 2017 gaan 21 van de 24 GGD'en in 2018 'extra' of 'gerichte' activiteiten (meer dan regulier of specifieker) uitvoeren voor de (preventieve) zorg aan statushouders. 15 GGD'en geven aan dat er meer of andere activiteiten in 2018 zullen worden uitgevoerd. In 2017 is gewerkt aan creëren van bewustwording bij gemeenten en het maken van plannen, welke in 2018 veelal moet leiden tot uitvoering. Ook wordt ingezet op verduurzaming van de inzet en het borgen van de taken van de regiocoördinator gezondheid statushouders. Bij 9 GGD'en zullen er minder extra activiteiten worden uitgevoerd. Redenen hiervoor zijn het wegvallen van financiële middelen en de afname van aantallen nieuwe statushouders in de gemeente.



#### *Jeugdgezondheidszorg*

- In beeld krijgen statushouderskinderen.
- Afleggen van huisbezoek.
- Uitbreiding tijd voor intake of huisbezoek.
- Extra tijd voor casusoverleg en oudersopondersteuning op scholen.

#### *Gezondheidsbevordering*

- Voorlichting aan statushouders over gezondheidszorg in Nederland, seksuele gezondheid en opvoeding. Daarnaast drugs en alcohol, gezonde voeding en psychische gezondheid, geboortezorg, persoonlijke hygiëne, infectieziekten en gezonde leefstijl. Ook in kader van het participatieverklaringstraject.
- Voorlichting over statushouders en hun gezondheidsrisico's aan intermediairs.
- Deelname aan Facebookpagina's Syriërs en Eritreeërs gezond.

#### *Infectieziektebestrijding*

- Voorlichting over scabiës aan Eritreeërs.
- Voorlichting over infectieziekten.
- Inzet sleutelpersonen.
- Ontwikkeling Happy Healthy Bag.

#### *Tuberculosebestrijding*

- Extra inzet tbc-vervolgscreening.
- LTBI screening Eritreeërs i.h.k.v. TB Endpoint project KNCV tuberculosefonds.
- Gegevensuitwisseling gemeenten voor tbc-vervolgscreening.

#### *Seksuele Gezondheid*

- Voorlichting seksuele ontwikkeling jongeren.
- Voorlichting zwangerschap en gezinsplanning.
- Trainen van professionals op seksuele reproductieve gezondheid.
- Ontwikkelen draaiboek landen in de liefde.

#### *Deskundigheid GGD-professionals*

- Training cultuur sensitief werken.
- Volgen online cursus 'Werken met mensen met een vluchtelingenachtergrond'.

#### *Deskundigheid externe professionals*

GGD'en hebben middels trainingen, workshops, nieuwsbrieven en deelname aan lezingen en symposia de kennis en vaardigheden van professionals rondom statushouders(kinderen) verhoogd. De regiocoördinatoren gezondheid statushouders waren hier veelal bij betrokken.

#### *Opstellen gezondheidsprofiel statushouders*

In een samenwerking tussen de regiocoördinator gezondheid statushouders en de afdeling epidemiologie van de GGD zijn voor gemeenten op aanvraag gezondheidsprofielen statushouders opgesteld.

#### *Versterken preventienetwerken*

- Aansluiten bij bestaande initiatieven zoals klankbordgroep in gemeente en bijeenkomst van huisartsen.
- Nieuwe overleggen opgezet, bijvoorbeeld een integratieoverleg, een platform per gemeente en een GGZ netwerk.
- Veel nieuwe contacten gelegd.

#### *Inzet sleutelpersonen gezondheid statushouders*

Sleutelpersonen worden op vrijwillige basis ingezet bij voorlichtingen, maar ook bij interventies, scholingendagen en overleggen.

#### *Coördinerende taken binnen GGD rondom zorg statushouders*

De coördinerende taken rondom de zorg aan statushouders wordt bij GGD'en op verschillende manieren vorm gegeven. Interne coördinerende taken zijn het verbinden en bevorderen van samenwerking tussen afdelingen t.b.v. statushouders, visievorming, borging werkprocessen, schrijven uitvoeringsplannen en daadwerkelijke uitvoering van preventieve activiteiten, zoals het organiseren en geven van voorlichtingen. Extern wordt de verbinding gelegd met ketenpartners en deelgenomen aan bijeenkomsten.

### **Draagvlak gemeente en GGD in 2018**

16 GGD'en geven aan dat gemeenten in hun werkgebied de preventieve zorg voor statushouders hebben opgenomen in het gemeentelijk gezondheidsbeleid voor komende jaren. Dit wordt door gemeenten op verschillende manieren ingevuld. Bij 12 van de 24 deelnemende GGD'en vindt het Management Team (MT) het expliciet van belang (blijvend de) 'extra' benodigde (preventieve) zorg te organiseren voor statushouders.

### **Ondersteuning vanuit GGD GHOR Nederland**

In vervolg op het Kennisdelingsprogramma Gezondheid Statushouders hebben 17 GGD'en

wensen geuit voor ondersteuning vanuit GGD GHOR Nederland voor de uitvoering van (preventieve) zorg aan statushouders:

- Delen van kennis en ervaringen
- Landelijke agendavorming voor structurele aandacht
- Gerichtte activiteiten oppakken

Vanaf mei t/m december 2018 is er in 23 van de 25 GGD regio's een aandachtsfunctionaris statushouders aangesteld vanuit de [verlenging Ondersteuningsprogramma Gezondheid Statushouder van de VNG OTAV](#).

Meer informatie over de gezondheid van statushouders vindt u op [GGD GHOR Kennisnet](#).